

Holky těžší to maj

aneb Něžné pohlaví v temném středověku

Představ si, že se proměníš ve středověkou ženu. Od té chvíle jsi jen pouhou loutkou, za kterou první půlku života rozhoduje otec a tu druhou manžel. Nikdy nebudeš svou vlastní paní a můžeš si blahopřát, pokud neumřeš při jednom ze svých četných porodů. Vítej v době temného středověku!

Ženy ve středověku patřily k takzvaným „lidem na okraji společnosti“ stejně jako kati, herci, žebráci, duševně nemocní a mnoho dalších, které tehdejší společnost považovala za odpudivé a nežádoucí. K tomuto podřadnému postavení odsoudila ženy už bible. Podle ní totiž svedla pramáti Eva Adama k hříchu a za tento čin musely být její dcery neustále trestány. Ve společnosti tak byly příslušnice „slabšího pohlaví“ považovány za hříšné a ve všem podřízené

mužům. Často se proto nesměly vzdělávat, samostatně rozhodovat a někdy dokonce nemohly ani spravovat vlastní majetek. Zajímavé je, že to byla právě církev, která ženám nabízela kousek svobody – **dala jim možnost vstoupit do kláštera**. Překvapuje tě to? Ano, všechno, co víš o středověkých klášte-rech, je pravda. Skutečně v nich vládla tvrdá disciplína a jeptišky musely poslouchat jako hodinky. Přesto však vstup do řádu pro ženy znamenal, že svůj život mohou strávit jinak než jen v manželství. A už to byla veliká změna.

Modrá krev

Další vlašťovkou na cestě k samostatnosti se stal vze-stup kultu Panny Marie. Co to znamená? Naši předkové si začali o trochu víc vážit Ježíškovy ma-minky. Poté všech matek a nakonec i všech žen. Ale nemysli si, pořád to nebyla žádná velká sláva.

A pak tu byla také takzvaná trubadúrská poezie. Trubadúři byli potulní zpěváci, kteří svými písněmi ženy opěvovali a dobývali jejich srdce. Zajímaly je však samozřejmě jen mladé, krásné, urozené a nedostupné dámy. A jak měla taková urozená

paní podle trubadúrů vypadat?

Měla mít zlaté vlasy, útlou postavu a plet'

Ženy patřily stejně jako kati, herci či žebráci k lidem na okraji společnosti!

JABLKO ?

NEOTRAVUJ
A BĚŽ NĚCO
DĚLAT!

Foto: Wikimedia Commons

tak bílou, až jí prosvítaly modré žilky. Právě ty daly vzniknout spojení „mít modrou krev“, což znamená patřit mezi urozenou šlechtu. A teď zavři oči a představ si takovou dámu. Je to tak, ideálem byla neduživá chudinka, která jen trpně plní svoji úlohu a ani ji nenapadne se čemukoli nebo komukoliv vzepřít.

Vypůjčené děti

Tehdejší svět sice po ženách chtěl, aby byly křehké, ale přitom vyžadoval tvrdou práci a vynikající fyziku. Hlavní zkouškou ženského života byl totiž porod, při kterém mnoho z nich přišlo o život. Jen si vzpomeň na klasické pohádky. **Napadlo tě někdy, jak to, že Popelka, Sněhurka stejně jako polovina dalších princezen neměla maminku?** S tím souvisela i dětská úmrtnost. **Přijít i o několik dětí nebylo nic výjimečného, a tak kněží matkám doporučovali, aby se na svá miminka příliš nevázaly.** Tvrdili, že potomky jim jen „zapůj-

čilo nebe“ a kdykoli si je může vzít zpět.

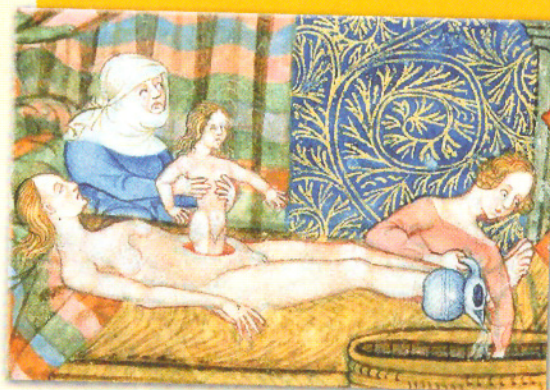
Ženy bez šance?

Navzdory těmto nepříznivým okolnostem se našly ženy, které se dokázaly prosadit i ve světě vyhrazeném mužům. Například **svatá Hildegarda z Bingen (12. století)** proslula jako spisovatelka a léčitelka, **svatá Anežka Česká (13. století)** zase založila náboženský řád a **královna Johana z Rožmitálu (15. století)** dokonce jednala jménem svého korunovaného manžela **Jiřího z Poděbrad**. Otázkou zůstává, kolik takových Hildegard a Anežek dnes neznáme, protože nikdy nedostaly šanci uplatnit svůj talent. Stejně jako mnoho žen i dávno po skončení temného středověku.

Smrt na porodním loži

Ve středověku byl život dítěte upřednostňován před životem matky, která byla coby pouhá žena méně hodnotná. Krásně to dokládá například **báseň o smrti dánské královny Dagmar, dcery Přemysla Otakara I., která zemřela při porodu.** Stará dánská píseň to komentuje slovy: „*Nechť pomínou již, králi můj, přetěžké vaše žaly, neb z Dagmarina boku vám synáčka vyřezali.*“

Urozené dámy to však v tomto ohledu měly přece jenom poněkud snazší. **Historici si například myslí, že nevlastní bratr císaře a krále Karla IV. jménem Václav přišel na svět takzvaným císařským řezem, aniž by se jeho matce něco stalo.** Jak je to možné? Inu, druhá manželka krále Jana Lucemburského Beatrix měla k dispozici skvělé lékaře, což byla výsada, o které si její „obyčejné“ vrstevnice mohly nechat jen zdát.

Rovnoprávnost mužů a žen totiž přineslo až pokrokové 20. století, a to stále ne do všech států světa! ■

Inzerce

xy-z

Foto: Lukáš Wagneter

OBJEV ADRENALINOVÝ SVĚT SKATEBOARDINGU

Vítej ve světě skateboardingu a seznam se s českým profesionálním riderem! Nejpopulárnější a nejuznávanější skejťák v Česku vzpomíná na historky z dětství, své začátky i nesnadnou cestu za splněním svého snu. Max Habanec se s tebou podělí nejen o vtipné historky, ale také tě provede světem skateboardingu a vznikem svých projektů. Zároveň prozradí tipy a rady, jak správně začít s ježděním a jak zvládnout i ty největší výzvy.

www.albatrosmedia.cz